

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»

БАРТОШ ОЛЕНА ПАВЛІВНА

СОЦІАЛЬНА РОБОТА ЗА РУБЕЖЕМ

Методичні рекомендації до курсу

Ужгород 2021

УДК 364 (076)

Б-26

Бартош О.П. Соціальна робота за рубежем: методичні рекомендації до курсу. Ужгород: ДВНЗ «УжНУ», 2021. 34 с.

Методичні рекомендації містять програму дисципліни, плани лекцій та практичних занять, питання для самостійної та індивідуальної роботи студентів, тестові питання для контролю знань та список рекомендованої літератури. Призначено для студентів освітньо-професійної програми підготовки бакалавра за спеціальністю «Соціальна робота».

Автор:

Бартош О.П., кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри соціології та соціальної роботи ДВНЗ «УжНУ»

Рецензенти:

Козубовська І.В., доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри загальної педагогіки та педагогіки вищої школи ДВНЗ «УжНУ»

Поліщук В.А., доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри соціальної роботи, спеціальної освіти і менеджменту соціокультурної діяльності Тернопільського національного педагогічного університету ім.Володимира Гнатюка

*Рекомендовано до друку
засіданням кафедри соціології та соціальної роботи
ДВНЗ «Ужгородський національний університет»
(протокол № 1 від 31.08.2021 р.)
методичною комісією факультету суспільних наук
ДВНЗ «Ужгородський національний університет»
(протокол №1 від 01.09.2021 р.)*

© Бартош О.П.,2021

З М І С Т

Вступ	4
Опис навчальної дисципліни	5
Мета та завдання навчальної дисципліни	6
Структура навчальної дисципліни	7
Програма навчальної дисципліни	9
Методи навчання	10
Засоби діагностики та критерії оцінювання результатів навчання	11
Самостійна робота студентів	12
Індивідуальна робота студентів	13
Орієнтовні тестові завдання для підсумкового контролю знань студентів	16
Рекомендована література	32

ВСТУП

Вивчення навчальної дисципліни «Соціальна робота за рубежом» впроваджено відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалавра в галузі знань 23 «Соціальна робота».

У зв'язку з інтеграцією України до світового політичного і соціального простору, реалізацією Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом, адаптацією національного права до правового доробку ЄС, впровадженням європейських соціальних стандартів особливої актуальності набуває вивчення зарубіжного досвіду технологій соціальної роботи, підготовки фахівців з соціальної роботи з метою запровадження найкращих закордонних практик соціальної роботи в нашій державі. Це обумовлює важливе значення вивчення дисципліни «Соціальна робота за рубежом».

Предметом вивчення навчальної дисципліни є формування теоретичних знань та практичних навичок щодо соціальної роботи в зарубіжних країнах та можливостей впровадження їх в діяльність соціальних служб для створення умов щодо забезпечення прав, свобод і законних інтересів громадян в соціальній сфері, що відповідають найкращим міжнародним стандартам у цій сфері.

Міждисциплінарні зв'язки: передумовами вивчення навчальної дисципліни «Соціальна робота за рубежом» є опанування таких навчальних дисциплін освітньо-професійної програми: «Вступ до спеціальності», «Соціальне забезпечення», «Система соціальних закладів і служб», «Історія соціальної роботи», «Соціальна робота з окремими категоріями клієнтів», «Індивідуальна соціальна робота», «Групова соціальна робота», «Соціальна робота в громаді».

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 3	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин – 90	4-й	5-й
Кількість модулів – 1	Семестр:	
Тижневих годин для денної форми навчання: 2 аудиторних – 44 самостійної роботи студента – 46	7-й	10-й
	Лекції:	
	24 год.	8 год.
	Практичні (семінарські):	
	20 год.	4 год.
Вид підсумкового контролю: екзамен	Лабораторні:	
	–	–
Форма підсумкового контролю: усна	Самостійна робота:	
	46 год.	78 год.

МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою курсу є: ознайомлення з історичним і сучасним досвідом теорії і практики соціальної роботи розвинених країн (США, Канади, Європи та ін.); засвоєння студентами теоретичних знань та практичних прийомів; поповнення знань щодо актуальних проблем соціальної роботи у світовому культурно-освітньому середовищі.

Основними **завданнями** вивчення навчальної дисципліни «Соціальна робота за рубежом» є:

- дати базові знання з питань історії та теорії соціальної роботи в зарубіжних країнах;
- показати основні моделі соціальної роботи в зарубіжних країнах;
- сформувати вміння ідентифікувати та аналізувати технології соціальної роботи в різних зарубіжних країнах.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

знати:

- основні моделі та концепції соціальної роботи за рубежом;
- історію, еволюцію теорії та практики соціальної роботи за рубежом;
- особливості систем соціального забезпечення в різних країнах;
- принципи і стандарти етики соціальної роботи як на міжнародному рівні, так і в окремих країнах;
- види соціальних установ і соціальних послуг за рубежом, загальне й особливе;
- досвід недержавних, некомерційних та інших соціальних установ за рубежом;
- особливості соціальної роботи з різними групами населення в зарубіжних країнах.

вміти:

- давати об'єктивну оцінку соціальній політиці різних країн;
- формувати власний погляд та оцінку концепцій соціальної роботи;
- аналізувати соціальні процеси, форми і методи соціального захисту населення, які позитивно зарекомендували себе в зарубіжній практиці.

**СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ДЕННА ФОРМА НАВЧАННЯ**

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	Усього	у тому числі				
		лекції	практичні (семінарські)	лабораторні	індивідуальна робота	самостійна робота
Тема 1. Методологічні та методичні аспекти вивчення зарубіжного досвіду соціальної роботи	4	2	0			2
Тема 2. Моделі соціальної політики і соціальна робота	6	2	2			2
Тема 3. Загальна характеристика зарубіжних моделей підготовки спеціалістів для соціальної сфери	6	2	2			2
Тема 4. Розвиток соціальної роботи в США	10	2	2			6
Тема 5. Соціальна робота у Великій Британії	10	2	2			6
Тема 6. Соціальна робота в клініках Бельгії	10	2	2			6
Тема 7. Система соціального захисту населення в Німеччині	10	2	2			6
Тема 8. Система соціального забезпечення в Скандинавських країнах, Нідерландах	10	2	2			6
Тема 9. Розвиток соціальної роботи в Канаді	10	2	2			6
Тема 10. Специфіка соціальної роботи за рубежем з окремими категоріями клієнтів: соціальна допомога дітям; соціальна робота з жінками, які постраждали від насильства; соціальна робота з особами з інвалідністю; соціальна робота з людьми похилого віку	12	4	4			4
Модульна контрольна робота	2	2	0			0
Разом за модуль	90	24	20			46
Разом за семестр	90	24	20			46

ЗАОЧНА ФОРМА НАВЧАННЯ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	Усього	у тому числі				
		лекції	практичні (семінарські)	лабораторні	індивідуальна робота	самостійна робота
Тема 1. Методологічні та методичні аспекти вивчення зарубіжного досвіду соціальної роботи	4	0	0			4
Тема 2. Моделі соціальної політики і соціальна робота	6	0	0			6
Тема 3. Загальна характеристика зарубіжних моделей підготовки спеціалістів для соціальної сфери	6	0	0			6
Тема 4. Розвиток соціальної роботи в США	10	2	0			8
Тема 5. Соціальна робота у Великій Британії	10	2	0			8
Тема 6. Соціальна робота в клініках Бельгії	10	2	0			8
Тема 7. Система соціального захисту населення в Німеччині	10	2	0			8
Тема 8. Система соціального забезпечення в Скандинавських країнах, Нідерландах	10	0	0			10
Тема 9. Розвиток соціальної роботи в Канаді	10	0	0			10
Тема 10. Специфіка соціальної роботи за рубежем з окремими категоріями клієнтів: соціальна допомога дітям; соціальна робота з жінками, які постраждали від насильства; соціальна робота з особами з інвалідністю; соціальна робота з людьми похилого віку	14	0	4			10
Разом за модуль	90	8	4			78
Разом за семестр	90	8	4			78

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Методологічні та методичні аспекти вивчення зарубіжного досвіду соціальної роботи. Соціальна робота як наука, навчальна дисципліна і професійна діяльність. Методи вивчення зарубіжного досвіду соціальної роботи: загальні та часткові.

Тема 2. Моделі соціальної політики і соціальна робота. Основні положення концепції «держави загального добробуту» («соціальної держави»). Моделі соціальної політики і соціальної практики (патерналістська, корпоративістська та етатистська) та їх вплив на соціальну роботу. Державний, регіональний і муніципальний рівні організації управління соціальною сферою.

Тема 3. Загальна характеристика зарубіжних моделей підготовки спеціалістів для соціальної сфери. Провідні тенденції підготовки соціальних працівників. Рівні підготовки майбутніх соціальних працівників. Практичний досвід як необхідна умова для вступу на факультет соціальної роботи. Вікові та гендерні особливості абітурієнтів факультетів і соціальної роботи. Співвідношення теорії і практики в процесі підготовки соціальних працівників. Зміст підготовки соціальних працівників. Моделі підготовки соціальних працівників у: США, Великій Британії та ін. зарубіжних країнах.

Тема 4. Розвиток соціальної роботи в США. Державний, регіональний і муніципальний рівні реалізації соціальних програм. Соціальне страхування і державна допомога - дві основні форми державної системи соціального забезпечення. Приватні системи страхування. Державне і приватне пенсійне забезпечення. Система додаткових виплат.

Тема 5. Соціальна робота у Великій Британії. Історія становлення і розвитку професійної соціальної роботи. Структурна сітка соціальних служб.

Тема 6. Соціальна робота в клініках Бельгії. Становлення і розвиток соціальної роботи в Бельгії. Структурна сітка соціальних служб в Бельгії. **Тема 7. Система соціального захисту населення в Німеччині.** Становлення і розвиток соціальної роботи. Структурна сітка соціальних служб.

Тема 8. Система соціального забезпечення в Скандинавських країнах, Нідерландах. Організація соціального забезпечення в Фінляндії: характеристика соціального захисту в Фінляндії: допомога сім'ям та дітям; допомога по безробіттю; виплати по старості, інвалідності і втраті опікуна; страхування на випадок хвороби; житлова та соціальна допомога. Характеристика системи соціальної роботи у Швеції, Норвегії, Ісландії, Нідерландах.

Тема 9. Розвиток соціальної роботи в Канаді. Система соціального забезпечення в Канаді. Сфера діяльності волонтерських або приватних неприбуткових організацій.

Тема 10. Специфіка соціальної роботи за рубезем з окремими категоріями клієнтів: соціальна допомога дітям; соціальна робота з жінками, які постраждали від насильства; соціальна робота з особами з інвалідністю; соціальна робота з людьми похилого віку

- соціальна допомога дітям. Система соціальної підтримки дитини. Організаційна структура соціальної допомоги дітям. Дитячі соціальні служби. Лікувально-профілактичні денні установи для дітей. Соціальна робота з безпритульними дітьми і дітьми, котрі втекли з дому. Соціальна робота з дітьми з інвалідністю.
- соціальна робота з жінками, які постраждали від насильства. Будинки-притулки для жінок, які постраждали від насильства. Консультативні служби для чоловіків, які усвідомлюють, що стали причиною насильства. Практика роботи амбулаторних консультацій для жінок.
- соціальна робота з особами з інвалідністю. Типи соціальних послуг: житло з обслуговуванням на дому; спеціалізоване житло; транспортні послуги; послуги перекладача; персональна допомога (тим, хто бажає вчитися, працювати (консультація, кваліфікована порада тощо); адаптаційна підготовка (що допомагає пристосуватися до стану інвалідності, котрий виник в результаті каліцтва чи хвороби); перебування в денних центрах; пансіонатах; будинках сімейного типу; лікарнях.
- соціальна робота з людьми похилого віку. Процес де-інституціалізації. Соціально-побутове обслуговування літніх громадян за місцем проживання, вдома. Типи соціальних послуг: транспортні послуги; телефон з постійним підключенням до сигнально-чергової системи; перебування в денних центрах; пансіонатах; будинках сімейного типу; будинках тимчасового перебування; лікарнях; будинках-інтернатах. Робота з родиною літньої людини.

МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Форми вивчення дисципліни: лекція, практичні заняття, індивідуальні завдання, самостійна робота, контрольні заходи.

У процесі вивчення дисципліни використовується кредитно-модульна технологія. Лекційне подання матеріалу проводиться з широким використанням проблемно-діяльнісного підходу, що сприяє глибокому засвоєнню знань і формуванню творчого професійного мислення у майбутніх фахівців.

На практичних заняттях, які носять проблемно-пошуковий і практично-творчий характер, студенти вирішують теоретичні і практичні завдання, розвивають мислення, поглиблюють і розширюють знання, висувають і відстоюють свою точку зору, пропонують та обґрунтовують шляхи їх вирішення.

Під час самостійної роботи та виконання індивідуальних завдань

студенти розв'язують складні проблеми і незрозумілі питання. Самостійна робота планується як форма організації навчального процесу, що має на меті надати допомогу у самостійному вивченні запропонованої літератури у пошуку відповідей на проблемні питання курсу, виконання практичних завдань курсу.

За джерелами знань використовуються такі методи навчання: словесні – розповідь, пояснення, інструктаж; наочні – демонстрація, ілюстрація; практичні – практична робота, вправи.

За характером логіки пізнання використовуються такі методи: аналітичний, синтетичний, аналітико-синтетичний, індуктивний, дедуктивний.

За рівнем самостійної розумової діяльності використовуються методи: проблемний, частковопошуковий, дослідницький.

ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни є: поточний, проміжний (модульний) та підсумковий види контролю.

Форми поточного контролю: усний контроль (усне індивідуальне та фронтальне опитування). Письмовий контроль у вигляді контрольних робіт, самостійних письмових робіт, поточного тестування. Написання доповідей і повідомлень. Міні-конференції з доповіддю-презентацією у професійно орієнтованій галузі з урахуванням результатів наукових досліджень, захист індивідуальних робіт, дебати, есе, кейси.

Знання, вміння та навички студентів оцінюються через визначення якості виконання конкретизованих завдань. Кількісна оцінка певного поточного контролю за конкретним видом навчального заняття визначається як сума балів за окремі види навчальної роботи. Максимальна кількість балів, яку може отримати студент за результатами поточного контролю протягом одного модуля – 50.

Форма модульного контролю: контрольна робота. Передбачає виконання контрольної роботи. Кожне завдання модульної контрольної роботи оцінюється окремо. Загальна оцінка розраховується як сума оцінок за кожне правильно виконане завдання.

Підсумкова оцінка за модуль складається із суми балів за поточне оцінювання і результату модульної контрольної роботи (максимальна оцінка – 100 балів).

Якщо студент погоджується з набраною кількістю балів, ця оцінка може бути виставлена в залікову відомість. Якщо студент не отримав достатньої кількості балів (менше 60) або не погоджується з підсумковою оцінкою, то складає екзамен в усній формі. Максимальна оцінка на екзамені – 100 балів.

Форма підсумкового семестрового контролю: екзамен в усній формі.

Критерії оцінювання підсумкового семестрового контролю:

Оцінка «відмінно» (90–100): студент має систематичні глибокі знання навчального матеріалу; ґрунтовно викладає матеріал; на всі запитання в білеті було дано вичерпні та точні відповіді. Вичерпною вважається відповідь, яка охоплює всі аспекти, які розглядаються впродовж вивчення всіх складових курсу даної дисципліни (лекції, практичні та самостійна робота).

Оцінка «добре» (74–89): студент засвоїв навчальний матеріал; викладає матеріал у логічній послідовності; на всі запитання в білеті було дано вичерпні та точні відповіді з окремими недоліками. Вичерпною вважається відповідь, яка охоплює основні аспекти, які розглядаються впродовж вивчення всіх складових курсу даної дисципліни (лекції, практичні та самостійна робота).

Оцінка «задовільно» (60–73): студент засвоїв навчальний матеріал не в повному обсязі; дає неповну відповідь на всі питання в білеті або на переважну більшу частину запитань. Неповною вважається відповідь, яка містить не всі аспекти питання, що розглядається.

Оцінка «незадовільно» (35–59): студент не засвоїв навчальний матеріал; не дає відповіді на більшу частину запитань в білеті.

Оцінка «неприйнятно» (01–34): студент не дав відповіді на жодне запитання в білеті чи його частину.

САМОСТІЙНА РОБОТА СТУДЕНТІВ

Самостійна робота є основним засобом засвоєння студентом навчального матеріалу в час, вільний від обов'язкових навчальних занять, без участі викладача.

Організація самостійної роботи студентів

№ з/п	Вид роботи	Кіль-сть год.		Форми звітності
		денна	заочна	
1.	Підготовка до лекційних та практичних занять	12	48	Конспект
2.	Підготовка до проміжного контролю	4	0	Модульна контрольна робота
3.	Виконання індивідуальних завдань: – опрацювання наукових статей; – підготовка реферату / есе; – підготовка до виступу-презентації результатів дослідження.	10 10 10	10 10 10	Анотації наукових статей Реферат/есе Презентація
	Разом	46	78	

Критеріями оцінювання анотацій наукових статей є вміння студента стисло визначати ключові позиції, які викладені автором у статті.

Оцінювання реферату/есе здійснюється за такими критеріями: самостійність та оригінальність дослідження, виконання поставлених автором завдань, здатність здійснювати узагальнення на основі опрацювання теоретичного матеріалу та відсутність помилок при оформленні цитування й посилань на джерела.

Критеріями оцінювання презентації є її відповідність змісту доповіді студента за матеріалами дослідження та оригінальність візуального представлення.

ІНДИВІДУАЛЬНА РОБОТА СТУДЕНТІВ

Індивідуальні завдання є однією з форм самостійної роботи студентів, яка передбачає створення умов для якнайповнішої реалізації творчих можливостей студентів і має на меті поглиблення, узагальнення та закріплення знань, які студенти одержують в процесі навчання, а також застосування цих завдань на практиці. Індивідуальні завдання виконуються студентами самостійно під керівництвом викладача.

До індивідуальних завдань відноситься: написання рефератів, есе, підготовка презентації за темами змістового модуля, підготовка тез на студентську наукову конференцію та написання наукових робіт для участі в конкурсах наукових студентських робіт, підготовка до відкритих дискусій.

Перелік тем для реферування та підготовки доповідей чи презентацій:

- Прояви соціальної допомоги у Вавилоні, Давньому Єгипті, Давньому Китаї, Греції та Римі.
- Основні тенденції у сфері соціальної допомоги Європейських країн в XIII-XVIII ст.
- Передумови становлення професійної соціальної роботи (кінець XIX – початок XX ст).
- Моделі соціальної політики і соціальна робота та їх вплив на соціальну роботу.
- Сутність, система і напрямки здійснення соціального захисту в Європейських країнах
- Основні положення концепції «держави загального добробуту».
- Основоположники соціальної роботи за рубежом: Мері РІЧМОНД, Аліса САЛОМОН та Джейн АДАМС
- Практика надання допомоги окремим категоріям громадян в країнах Європи
- Становлення і розвиток соціальної освіти у світовому контексті
- Загальна характеристика зарубіжних моделей підготовки спеціалістів для соціальної сфери
- Специфіка соціальної роботи з окремими групами клієнтів у США

- Особливості американської моделі підготовки фахівців соціальної роботи вищої кваліфікації
- Організація практичної підготовки спеціалістів соціальної роботи у Великій Британії
- Становлення соціальної освіти в Австралії і Новій Зеландії
- Досвід підготовки соціальних працівників в Індії
- Характеристика класичної системи соціальної роботи у Швеції
- Підготовка соціальних педагогів і фахівців у сфері дозвілля у Швейцарії
- Реформування системи підготовки соціальних працівників у Бельгії і Фінляндії
- Характеристика французької системи соціальної освіти
- Підготовка соціальних працівників і соціальних педагогів у Німеччині
- Багатоступінчастий та інваріантний характер підготовки соціальних працівників у Великій Британії
- Діяльність шкіл соціальної роботи у Польщі
- Відновлення соціальної освіти у Болгарії і Румунії
- Створення і розвиток системи підготовки соціальних працівників у Республіці Білорусь
- Допомога європейських країн у становленні соціальної освіти у Литві і Латвії
- Система соціального забезпечення в Ісландії.
- Розвиток і становлення соціальної роботи у США.
- Розвиток і становлення соціальної роботи в Канаді.
- Система соціального забезпечення в Нідерландах.
- Розвиток і становлення соціальної роботи в Норвегії.
- Соціальна робота в клініках Бельгії.
- Розвиток і становлення соціальної роботи в Німеччині.
- Розвиток і становлення соціальної роботи у Великій Британії.
- Японська модель соціальної роботи.
- Китайська модель соціальної роботи.
- Соціальна допомога в країнах арабсько-мусульманського світу.
- Розвиток соціальної роботи в латиноамериканських країнах.
- Становлення системи соціального захисту в країнах Африки.

Перелік питань для відкритих дискусій:

- Проаналізуйте найбільш поширені моделі соціальної роботи в зарубіжних країнах. Скажіть, яку з них, на вашу думку, було б доцільно впровадити у нашій країні з огляду на процес євроінтеграції України?
- Як Ви вважаєте, чи достатньою є кількість моделей соціальної роботи в зарубіжних країнах? Чи доцільно було б розробити нову, що стала б ідеологічним удосконаленням існуючих моделей у ХХІ столітті?
- Виходячи з усіх наявних моделей соціальної роботи в зарубіжних

країнах проаналізуйте, будь-ласка, чи можна було б впровадити їх у державі Томаса Мора «Утопії»? І чи доцільним було б це впровадження?

– На Вашу думку, чи актуальною є така політика держави, коли вона забезпечує всі наявні елементи соціального забезпечення свого населення та піклується про добробут своїх громадян? Чи така політика, навпаки, може заважати самостійному розвитку людини та її прагненню до кращого?

– Дайте, будь-ласка, змістовну характеристику всіх наявних моделей соціальної роботи в зарубіжних країнах, які існують у наш час.

– Що є характерним, на Вашу думку, для сучасної британської соціальної служби?

– Охарактеризуйте розвиток соціальної роботи у Великій Британії до Другої Світової війни (суботні клуби, житлові квартали, ігрові клуби).

– Назвіть функції соціальних працівників, що діють безпосередньо в освітніх та медичних установах.

– Як регулюється порядок соціального страхування у Німеччині?

– Які основні форми соціальної роботи в Німеччині?

– Як працюють незалежні добродійні організації в Німеччині?

– Як проходить соціальна діяльність волонтерів в Німеччині?

– Як відомо, в Німеччині одна з найбільш щільно сформованих соціальних систем. Скільки відсотків валового внутрішнього продукту витрачається на соціальні потреби?

– Сучасна соціальна система включає три основні елементи, назвіть їх.

– Дайте визначення поняттю «соціальне забезпечення».

– Назвіть основні форми соціальної роботи і соціальної педагогіки в сучасній Німеччині.

– У чому полягає принцип надання соціальної допомоги?

– Чому змінюється інститут сім'ї в ЄС?

– Як регулюється матеріальна підтримка сімей з дітьми в ЄС?

– Які основні форми соціальної допомоги в країнах ЄС?

– Як працюють незалежні добродійні організації в структурі сімейної політики держав ЄС?

– Як реалізується діяльність волонтерів в сімейній політиці ЄС?

– Які основні риси системи соціального захисту в США?

– З чого складається система захисту від насильства в сім'ї в США?

– Що представляє собою хоспісне обслуговування в США?

– Які види програм профілактики існують в США?

– Які суб'єкти працюють із неповнолітніми правопорушниками в США?

– Охарактеризуйте скандинавську модель соціального захисту, що діє у Швеції.

– Назвіть 2 основні принципи шведської системи соціального захисту.

– Чи високий рівень оподаткування у Швеції? Чому?

– Що передбачають муніципальні програми соціального захисту в Швеції?

ОРІЄНТОВНІ ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ ДЛЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ

Критеріями компетентності соціального працівника в США більшість фахівців вважають його вміння:

- 1) «оцінювати ситуацію»;
- 2) «розробляти план вивчення соціальної проблеми»;
- 3) «розвивати здібності людини у вирішенні проблем, подоланні стресів»;
- 4) «всі перераховані відповіді».

Критеріями компетентності соціального працівника в США більшість фахівців вважають його вміння:

- 1) «пов'язувати людей із соціальними системами»;
- 2) «кваліфіковано захищати тих, хто зазнає будь-якої дискримінації»;
- 3) «сприяти ефективній і гуманній дії систем, що забезпечують людей послугами, ресурсами, можливостями»;
- 4) «всі перераховані відповіді».

У США основні концептуальні засади соціальної роботи визначаються ...

- 1) «соціальною політикою держави»;
- 2) «сенатом»;
- 3) «соціальними працівниками»;
- 4) «соціальними службами».

У сучасних умовах основними сферами практики соціальної роботи у США є ...

- 1) «допомога сім'ї і дітям»;
- 2) «соціальна робота в освітніх та виховних закладах»;
- 3) «соціальна робота в закладах охорони здоров'я»;
- 4) «всі перераховані відповіді».

У сучасних умовах основними сферами практики соціальної роботи у США є соціальна робота ...

- 1) «з душевнохворими та розумово відсталими»;
- 2) «з людьми похилого віку»;
- 3) «у пенітенціарній системі»;
- 4) «всі перераховані відповіді».

Основними завданнями соціальних працівників у пенітенціарній системі США є ...

- 1) «спостереження за ув'язненими»;

- 2) «розробка і впровадження виправних заходів»;
- 3) «допомога у налагодженні соціально-корисних зв'язків із соціумом, ресоціалізація»;
- 4) «всі перераховані відповіді».

Основними завданнями соціальних працівників у пенітенціарній системі США є ...

- 1) «нагляд за дотриманням прав ув'язнених»;
- 2) «соціальна робота з сім'ями ув'язнених»;
- 3) «спостереження за ув'язненими»;
- 4) «всі перераховані відповіді».

Соціальні працівники у пенітенціарній системі США ...

- 1) «забезпечують можливості для лікування ув'язнених від алкогольної та наркотичної залежності»;
- 2) «формують в ув'язнених вміння і навички самообслуговування»;
- 3) «проводять терапію з метою відновлення ув'язнених здатності до соціального функціонування»;
- 4) «всі перераховані відповіді».

Соціальні працівники у пенітенціарній системі США ...

- 1) «допомагають колишнім в'язням після звільнення знайти житло»;
- 2) «організують відвідання колишніми в'язнями корекційних груп»;
- 3) «надають консультації та допомогу жертвам злочинів»;
- 4) «всі перераховані відповіді».

Основними завданнями територіальних соціальних служб по роботі з сім'ями та дітьми в економічно розвинених країнах є ...

- 1) «забезпечення з боку держави досягнення сім'єю певного ступеня економічної самостійності»;
- 2) «профілактика насильства над дітьми та їх експлуатації»;
- 3) «створення і підтримка різних інституційних форм опіки»;
- 4) «всі перераховані відповіді».

Спеціальна установа соціальної допомоги сім'ї і дітям в США пропонує наступні види підтримки:

- 1) «організація спеціальних груп професійного навчання для батьків»;
- 2) «допомога по працевлаштуванню»;
- 3) «забезпечення нагляду за дітьми, чиї батьки працюють в денний або вечірній час»;
- 4) «всі перераховані відповіді».

Спеціальна установа соціальної допомоги сім'ї і дітям в США пропонує

наступні види підтримки:

- 1) «створення при міських центрах здоров'я служб для одиноких матерів»;
- 2) «створення і підтримка служб захисту дітей від насильства в сім'ї»;
- 3) «робота з прийомними сім'ями»;
- 4) «всі перераховані відповіді».

Робота із сім'ями та дітьми в США здійснюється в таких основних напрямках ...

- 1) «в домашніх умовах та за межами дому»;
- 2) «в офісі та в соціальній службі»;
- 3) «в соціальному агентстві та під час польового практикуму»;
- 4) «у пенітенціарній системі».

Робота в домашніх умовах із сім'ями та дітьми в США включає в себе серед інших такі види послуг ...

- 1) «фінансова допомога»;
- 2) «соціальний захист»;
- 3) «сімейна терапія»;
- 4) «всі перераховані відповіді».

Робота за межами дому із сім'ями та дітьми в США включає в себе серед інших такі види послуг ...

- 1) «передача дитини на виховання»;
- 2) «усиновлення»;
- 3) «інституційна опіка»;
- 4) «всі перераховані відповіді».

Сучасна система служб захисту дітей в США включає такі аспекти діяльності:

- 1) «повідомлення і розслідування»;
- 2) «втручання і завершення справи»;
- 3) «перша і друга відповіді»;
- 4) «жодна з перерахованих відповідей».

У зв'язку із зміною національного складу мігрантів та його впливу на соціальний розвиток суспільства, у США запроваджені наступні соціальні технології роботи з мігрантами:

- 1) «технології соціальної адаптації при роботі з мігрантами»;
- 2) «технологія відносної спільності»;
- 3) «цілеспрямованої соціальної дії»;
- 4) «всі перераховані відповіді».

В США основними методами соціальної роботи з мігрантами в технології

“упередженого впливу на компактні поселення мігрантів” є ...

- 1) «робота з різними верствами мігрантів»;
- 2) «робота з етнічними групами мігрантів»;
- 3) «залучення релігійних діячів різних конфесій»;
- 4) «всі перераховані відповіді».

В США соціальна технологія роботи з мігрантами – технологія “відносної спільності” – спрямована на ... з метою їх об’єднання та зниження ризику соціальних конфліктів.

- 1) «пошук і застосування на соціальній практиці відносної спільності між мігрантами»;
- 2) «допомогу по працевлаштуванню»;
- 3) «втручання і завершення справи»;
- 4) «залучення релігійних діячів різних конфесій».

В США прихильники соціальної технології роботи з мігрантами – технології соціального плюралізму – вважають, що:

- 1) «в країні слід стирати расові й етнічні кордони»;
- 2) «збереження расовими й етнічними групами своїх традицій, релігії, мови піде на користь країні»;
- 3) «відносна спільність між мігрантами з їх об’єднанням знизить ризик соціальних конфліктів»;
- 4) «асиміляція людей, які проживають великими компактними моноетнічними поселеннями відбувається досить швидко і легко».

Усі програми підготовки бакалаврів соціальної роботи в США повинні забезпечувати вивчення курсів із практики соціальної роботи з різноманітними категоріями клієнтів на ...

- 1) «мікрорівні»;
- 2) «мезорівні»;
- 3) «на рівні макропрактики»;
- 4) «всі перераховані відповіді».

Усі програми підготовки бакалаврів соціальної роботи в США повинні забезпечувати вивчення курсів із практики соціальної роботи з різноманітними категоріями клієнтів, які ...

- 1) «містять знання про соціальний контекст практики соціальної роботи, його зміни та динаміку змін»;
- 2) «формують у випускників усвідомлення необхідності подальшого професійного розвитку та удосконалення»;
- 3) «прививають студентам цінності та етику соціальної роботи»;
- 4) «всі перераховані відповіді».

У Великій Британії соціальні працівники у процесі роботи з дітьми та їх сім'ями керуються такими особливими принципами:

- 1) «недопустимість тиску у соціальній роботі з дітьми та сім'єю»;
- 2) «партнерські відносини з усіма членами сім'ї»;
- 3) «орієнтація на здібності та потенціал людини»;
- 4) «всі перераховані відповіді».

У Великій Британії соціальні працівники у процесі роботи з дітьми та їх сім'ями керуються такими особливими принципами:

- 1) «врахування думки дітей»;
- 2) «співпраця з іншими агентствами»;
- 3) «згладжування суперечностей між опікою і контролем»;
- 4) «всі перераховані відповіді».

Соціальна робота у Великій Британії отримала суттєвий розвиток після другої Світової війни за рахунок:

- 1) «збільшення кількості потребуючих допомоги»;
- 2) «фінансової підтримки держави»;
- 3) «важкої міжнародної політики»;
- 4) «добре підготовлених фахівців».

Виберіть зайвий рівень соціальної роботи у Великій Британії:

- 1) «державний»;
- 2) «регіональний»;
- 3) «місцевий»;
- 4) «сімейний».

Головна мета навчання дітей-інвалідів у Великій Британії ... – :

- 1) «навчити основам письма і рахування»;
- 2) «сформувати рухові уміння»;
- 3) «сформувати навички соціалізації»;
- 4) «всі перераховані відповіді».

У Великій Британії в рамках інноваційних моделей соціальних послуг створюються:

- 1) «центри раннього втручання, денних послуг, тимчасового догляду, підтримки сімей та опікунів, кризові центри»;
- 2) «притулки відкритого типу»;
- 3) «моделі самостійного проживання у громаді – будинки групового проживання, міні-гуртожитки, соціальний супровід проживання у власній квартирі»;
- 4) «всі перераховані відповіді».

У Великій Британії в рамках інноваційних моделей соціальних послуг створюються:

- 1) «профілактичні програми попередження насильства в сім'ї, дитячої бездоглядності, соціального сирітства»;
- 2) «фостерні програми перебування, догляду, виховання в прийомних сім'ях»;
- 3) «програми розвитку волонтерського руху у наданні соціальних послуг»;
- 4) «всі перераховані відповіді».

У Великій Британії соціальна допомога особам з інвалідністю, в тому числі дітям-інвалідам, здійснюється:

- 1) «приватними власниками будинків, що забезпечують догляд за певну плату»;
- 2) «суспільно-громадським сектором»;
- 3) «місцевою владою»;
- 4) «всі перераховані відповіді».

На початку якого століття зародилась соціальна робота як фахова діяльність у зарубіжних країнах?

- 1) «XIX»;
- 2) «XVII»;
- 3) «XX»;
- 4) «XXI».

Яка з перелічених моделей соціальної роботи в зарубіжних країнах забезпечує взаємодію між трьома головними елементами суспільства: корпораціями, народом і державою з метою зрівнювання внутрішніх елементів держави?

- 1) «солідаризм»;
- 2) «патерналізм»;
- 3) «лібералізм»;
- 4) «демократизм».

Сектор, де послуги опіки надаються з метою отримання прибутку, який далі розподіляється між персоналом або власниками, називається:

- 1) «комерційний»;
- 2) «незалежний»;
- 3) «державний»;
- 4) «неформальний».

Фахівець, зайнятий у сфері соціальної роботи або виховної діяльності в Німеччині – це:

- 1) «соціальний психолог»;

- 2) «соціальний працівник»;
- 3) «соціальний педагог»;
- 4) «жодна з відповідей не є правильною».

Розробка проектів інтеграції дітей-інвалідів в шкільне оточення є одним із завдань ...?

- 1) «соціальної освіти та виховання»;
- 2) «профілактики соціального сирітства»;
- 3) «соціальної реабілітації дітей та молоді з функціональними обмеженнями»;
- 4) «профілактики бездоглядності та безпритульності».

Які соціальні закони прийняв Отто фон Бісмарк у Німеччині?

- 1) «закон про страхування на випадок хвороби»;
- 2) «закон про страхування від нещасних випадків»;
- 3) «закон про страхування у зв'язку зі старістю й інвалідністю»;
- 4) «усі відповіді правильні».

Як ставились до сімейної політики у державах ЄС у ХХ ст.?

- 1) «нейтрально»;
- 2) «проходила її трансформація»;
- 3) «виключили її з національної програми розвитку»;
- 4) «включили її в національну програму розвитку».

Переважно за рахунок чого проводиться фінансування сімейної політики в країнах ЄС?

- 1) «фондів ЄС»;
- 2) «міжнародної допомоги»;
- 3) «кредитів»;
- 4) «податків».

Які категорії належать до сфери сімейної політики?

- 1) «окремі види сімей»;
- 2) «усе суспільство»;
- 3) «люди, яким необхідна допомога»;
- 4) «діти, підлітки, молодь, жінки».

У середині яких років проводилися масштабні реформи, в результаті яких виникла система соціального забезпечення США?

- 1) «1930-х років»;
- 2) «1940-х років»;
- 3) «1950-х років»;
- 4) «1920-х років».

Як називається система страхування здоров'я людей по хилого віку в США?

- 1) «Медікалкер»;
- 2) «Медікер»;
- 3) «Медістей»;
- 4) «Медідей».

Яка категорія населення є найбільш уразливою у Франції?

- 1) «молодь»;
- 2) «літні люди»;
- 3) «безпритульні»;
- 4) «люди з обмеженими можливостями».

У Франції функціонує телефонна служба прийому повідомлень про дітей, які:

- 1) «опинилися на вулиці»;
- 2) «зазнають жорстокого ставлення»;
- 3) «не отримують належної опіки»;
- 4) «порушують законодавство».

Що передбачає соціокультурна анімація?

- 1) «гуманізацію вільного часу»;
- 2) «заохочення до діяльності»;
- 3) «приємно і корисно проведений вільний час»;
- 4) «усі відповіді правильні».

Характерною ознакою процесу реалізації молодіжної політики та соціально-педагогічної роботи з молоддю у Франції є:

- 1) «міжнародні договори та співпраця»;
- 2) «залучення молоді до роботи з ровесниками»;
- 3) «працевлаштування молоді»;
- 4) «залучення молоді до роботи з людьми похилого віку».

Яка з моделей соціального захисту притаманна Швеції?

- 1) «континентальна»;
- 2) «англосаксонська»;
- 3) «скандинавська»;
- 4) «південно-європейська».

Хто є ініціатором створення товариства «Червоний Хрест»?

- 1) «Нельсон Манделла»;
- 2) «Адам Лопатка»;

- 3) «Кофі Аннан»;
- 4) «Анрі Дюнан».

Який документ Ради Європи гарантує права людини у сфері праці та зайнятості, освіти та охорони здоров'я?

- 1) «Європейська соціальна хартія»;
- 2) «Соціальні стандарти ЄС»;
- 3) «Декларація про благополуччя»;
- 4) «Шенгенська угода».

Професія соціального працівника в Німеччині виникла:

- 1) «у кінці XX ст.»;
- 2) «на початку XX ст.»;
- 3) «в середині XX ст.»;
- 4) «на початку 90-х років XX ст.».

Систему додаткових пільг, субсидій і виплат на підприємствах за рахунок підприємців з метою закріплення кадрів, підвищення продуктивності праці, пом'якшення соціальної напруги, політика спрямована щодо своїх громадян на всебічний розвиток і благополуччя всіх членів суспільства, всі ці ознаки належать ...?

- 1) «соціальній інтеграції»;
- 2) «компенсації»;
- 3) «лібералізму»;
- 4) «державному патерналізму».

Ідея «соціальної» або «ліберальної» держави належить моделі соціальної роботи?

- 1) «Німеччини»;
- 2) «Англії»;
- 3) «Канади»;
- 4) «Швеції».

Які види спеціальних соціальних служб існують у Німеччині?

- 1) «створені всередині загальних соціальних служб як результат, реакція на потребу, що виникла в районі»;
- 2) «діючі за межами загальних служб для вирішення особливих проблем у місті або сільській місцевості»;
- 3) «не пов'язані у своїх задачах із загальними соціальними службами»;
- 4) «усі відповіді правильні».

Функція стимулювання та координації опікуванням характеризується як:

- 1) «відповідальність за питання, кому, за яких обставин, як і яким

сектором надається допомога»;

- 2) «регулювання видів діяльності секторів, що надають соціальну опіку»;
- 3) «пошуки нових ресурсів на фінансування і розширення вже існуючих через природу формальних ресурсів і потребу в соціальному опікуванні»;
- 4) «посилення суспільних норм, правил і процедур».

Нагляд за наданням послуг на рівні центрального уряду в Шотландії забезпечує:

- 1) «група послуг соціальної роботи шотландського відділу»;
- 2) «комітет ради з соціальної роботи»;
- 3) «міське правління уряду Шотландії»;
- 4) «рада із супервізії та надання послуг».

Головний Акт, яким керуються служби соціальної роботи в Шотландії, є:

- 1) «Акт з надання соціальних послуг»;
- 2) «Акт із супервізії»;
- 3) «Акт з соціальної опіки»;
- 4) «Акт з соціальної роботи».

Яку назву має програма з надання продовольчих талонів у США?

- 1) «фуд-стемп»;
- 2) «фуд-гоу»;
- 3) «фуд-кер»;
- 4) «фуд-фіт».

У США немає системи надання сімейних субсидій, але сім'ям з дітьми надаються...

- 1) «державні субсидії»;
- 2) «приватні субсидії»;
- 3) «спеціальні податкові пільги»;
- 4) «приватні податкові пільги».

Що є характерним для державних служб Франції?

- 1) «повна централізація»;
- 2) «децентралізація»;
- 3) «централізація + частина повноважень на регіонах»;
- 4) «жодна з відповідей не є правильною».

Як називається група професій з соціальним нахилом у Франції?

- 1) «соціальні кар'єри»;
- 2) «соціальні працівники і педагоги»;
- 3) «у Франції нема окремої соціальної групи професій»;
- 4) «соціальні аніматори».

Яка з наведених моделей (яка притаманна Швеції) включає обов'язкову соціальну політику, регульований державою рівень доходів, а також зрівняльний, загальний характер соціальних пільг і допомоги?

- 1) «скандинавська»;
- 2) «континентальна»;
- 3) «англосаксонська»;
- 4) «південно-європейська».

Організація, яка здійснює роботу з неповнолітніми правопорушниками в скандинавських країнах:

- 1) «служба верифікації дітей»;
- 2) «служба зайнятості»;
- 3) «служба пробації»;
- 4) «служба опіки і піклування».

Більшість людей у Німеччині мають медичне соціальне страхування переважно у...:

- 1) «рамках державного страхування»;
- 2) «приватних лікарнях»;
- 3) «рамках державного і приватного страхування»;
- 4) «не мають».

Батьківську допомогу» в Німеччині, яка фінансується з бюджету, надають протягом...:

- 1) «1 року»;
- 2) «2 років»;
- 3) «3 років»;
- 4) «6 років».

Вирішальним критерієм, з соціально-політичної точки зору, для заснування належних структур соціальної роботи є принцип:

- 1) «субсидіарності»;
- 2) «солідарності»;
- 3) «гуманізму»;
- 4) «адресності».

Яка модель соціальної роботи в зарубіжних країнах допускає певні обмеження економічної свободи особи і посилення державного регулювання економічних і соціальних процесів?

- 1) «лібералізм»;
- 2) «демократизм»;
- 3) «соціалізм»;

4) «неолібералізм».

Принцип індивідуалізму, згідно з яким повинна існувати природна свобода людини від суспільства, обстоювання своїх інтересів окремими індивідами зумовлює задоволення суспільних інтересів, забезпечує досягнення суспільного добробуту, всі ці ознаки відображають основний зміст?

- 1) «демократичної моделі соціальної роботи»;
- 2) «ліберальної моделі соціальної роботи»;
- 3) «неоконсервативної моделі соціальної роботи»;
- 4) «соціальної моделі соціальної роботи».

Основною формою підтримки людей похилого віку у Великій Британії є:

- 1) «будинки похилого віку»;
- 2) «інтернатні установи для людей похилого віку»;
- 3) «надомне обслуговування»;
- 4) «вулична робота».

У яких двох основних напрямках здійснюється робота із сім'ями та дітьми в США?

- 1) «консультування та терапія»;
- 2) «індивідуальна та групова робота»;
- 3) «робота в домашніх умовах та за межами дому»;
- 4) «робота з сім'єю та сусідами».

Функції соціального працівника в установі освіти в США виконує:

- 1) «освітній експерт»;
- 2) «соціальний радник»;
- 3) «керуючий радник»;
- 4) «дитячий контролер».

Скільки видів пенсії діє в Франції?

- 1) «100 основних і понад 300 додаткових»;
- 2) «50 основних і 11 додаткових»;
- 3) «76 видів пенсії»;
- 4) «2 види: державна та приватна».

Чи є у Франції система надбавок подружжю, які мають не менше 3-х дітей?

- 1) «так»;
- 2) «ні»;
- 3) «у Франції немає системи надбавок»;
- 4) «планується запровадити».

Що є характерним для соціальної роботи Франції?

- 1) «централізація державних служб»;
- 2) «децентралізація державних служб»;
- 3) «централізація приватних служб»;
- 4) «децентралізація приватних служб».

Уся система соціального захисту населення в Швеції регулюється Законом про загальне страхування (1962), який передбачає три типи страхування. Визначте ці три типи.

- 1) «транспортне страхування; страхування життя; страхування працюючих»;
- 2) «особисте страхування; майнове страхування; медичне страхування»;
- 3) «страхування життя та пенсій; медичне страхування; страхування працюючих»;
- 4) «систему страхування по хворобі».

До основних компонентів соціального страхування в Німеччині входять:

- 1) «пенсійне»;
- 2) «медичне»;
- 3) «від нещасних випадків, по безробіттю та інвалідності»;
- 4) «усі відповіді правильні».

Трьома основними моделями соціальної роботи в зарубіжних країнах є?

- 1) «патерналістська, ліберальна, солідарна»;
- 2) «компенсаційна, субсидіарна, ліберальна»;
- 3) «солідарна, індивідуальна, колективістська»;
- 4) «індивідуальна, колективна, ліберальна».

Оберіть зайвий рівень соціальної роботи у Великобританії:

- 1) «державний»;
- 2) «регіональний»;
- 3) «місцевий»;
- 4) «сімейний».

Який основоположний принцип створення соціальних структур у Німеччині?

- 1) «національний»;
- 2) «субсидіарний»;
- 3) «партійний»;
- 4) «державний».

Чи існують у Німеччині незалежні добродійні організації?

- 1) «ні»;

- 2) «так»;
- 3) «обмежено, залежні від держави»;
- 4) «не існує і ніколи не існувало».

У сучасній Німеччині найбільш ефективно працюють змолоддю?

- 1) «соціальні органи»;
- 2) «волонтерський рух»;
- 3) «релігійні організації»;
- 4) «благодійні фонди».

План роботи служб захисту дітей від насильства в США полягає у реалізації наступних етапів:

- 1) «повідомлення; розслідування справи; втручання; завершення справи»;
- 2) «визначення потреб; первинний аналіз; допомога; підсумковий аналіз»;
- 3) «інформування; перевірка; діагностика; подолання»;
- 4) «прогнозування; кодифікація; оцінка; реалізація».

Програма в США, що передбачає систему допомоги смертельнохворим людям протягом останніх місяців життя:

- 1) «пробація»;
- 2) «превенція»;
- 3) «хоспіс»;
- 4) «аутріч дія».

Соціальна робота зпідлітками «групуризмику» в США складається із трьох типів програм:

- 1) «базові програми волонтерів, держслужбовців та спортивних установ»;
- 2) «базові програми хоспісу, НДО та сімей»;
- 3) «базові програми поліції, шкіл та судів у справах неповнолітніх»;
- 4) «базові програми навчальних установ».

У геронтологічних центрах в зарубіжних країнах здійснюється робота з:

- 1) «особами похилого віку»;
- 2) «дітьми з обмеженими можливостями»;
- 3) «дітьми, які працювали на вулиці»;
- 4) «жінками, які постраждали від торгівлі людьми».

Який рух став відомим на початку 1970-х років в США і базувався на домашньому догляді:

- 1) «Рух «Групи ризику»;
- 2) «Рух «американських соціальних працівників»;
- 3) «Рух «американський хоспіс»;
- 4) «Рух «самодопомоги».

Які існують два великих фонди страхування по безробіттю у Франції?

- 1) «Національний союз підтримки зайнятості в промисловості та торгівлі та Союз підтримки зайнятості в промисловості та торгівлі»;
- 2) «Національний центр зайнятості та Центр підготовки фахівців»;
- 3) «Фонд страхування по безробіттю та Фонд обліку безробітніх»;
- 4) «Фонд страхування по безробіттю та Фонд підтримки зайнятості в промисловості та торгівлі».

У Франції було засновано волонтерську службу замість припиненої в 1995 році ...?

- 1) «обов'язкової військової служби»;
- 2) «обов'язкової медичної служби»;
- 3) «обов'язкової соціальної служби»;
- 4) «обов'язкової волонтерської служби».

До якої моделі соціального захисту належить система соціального захисту Франції?

- 1) «модель Бісмарка»;
- 2) «ліберальна модель»;
- 3) «патерналістська модель»;
- 4) «скандинавська модель».

У Швеції пенсійний вік – однаковий для чоловіків і жінок. Зазначте, який пенсійний вік у Швеції:

- 1) «64»;
- 2) «65»;
- 3) «66»;
- 4) «67».

Система національних пенсій у Швеції складається з трьох видів пенсій. Визначте, яка з пенсій не входить до даної системи.

- 1) «народну (основну)»;
- 2) «додаткову (трудова)»;
- 3) «по інвалідності»;
- 4) «часткову».

На які категорії громадян направлений соціальний захист у Німеччині?

- 1) «на тих, хто потребує допомоги»;
- 2) «на всіх громадян»;
- 3) «на тих, хто працює»;
- 4) «на молодь та дітей».

Головна мета навчання дітей-інвалідів у Великій Британії:

- 1) «навчити основам письма і рахування»;
- 2) «сформуванати рухомі уміння»;
- 3) «сформуванати навички соціалізації»;
- 4) «усі вище перераховані».

Національна система соціального захисту в США була закладена в:

- 1) « 1930-ті роки»;
- 2) «1940-ті роки»;
- 3) «1980-ті роки»;
- 4) «1990-ті роки».

Які два напрямки має Північноамериканська система соціального захисту:

- 1) «система соціального захисту і система соціального забезпечення»;
- 2) «система соціального страхування і система соціальних змін»;
- 3) «система соціального страхування і система соціальної допомоги»;
- 4) «система соціальної допомоги і система соціальних виплат».

У Швеції пенсії через старість, по інвалідності, сімейні (виплачувані у зв'язку зі смертю годувальників) «входять до:

- 1) «народної і додаткової пенсії»;
- 2) « народної і часткової пенсії»;
- 3) «часткової і додаткової пенсії»;
- 4) «усі відповіді правильні».

У Швеції одна людина може отримувати ...?

- 1) «відразу декілька пенсій»;
- 2) «пенсію за себе і за свого чоловіка (дружину);
- в) одну пенсію»;
- 4) «жодна з відповідей не є правильною».

При народженні дитини у Швеції система страхування батьків забезпечує допомогу їм протягом:

- 1) «6 місяців»;
- 2) «12 місяців»;
- 3) «18 місяців»;
- 4) «24 місяців».

Хто є автором проекту Конвенції ООН про права дитини?

- 1) «Нельсон Манделла»;
- 2) «Адам Лопатка»;
- 3) «Кофі Аннан»;
- 4) «Бенджамін Франклін».

Соціальні послуги в Німеччині отримують тільки ті, хто її потребує завдяки ...:

- 1) «сукупності дій і заходів, спрямованих на задоволення особистих потреб»;
- 2) «створенню нових робочих місць в державному секторі»;
- 3) «розвинутій системі законодавства в слідкуванні за його виконанням»;
- 4) «жодна з відповідей не є правильною».

Соціальне страхування в Німеччині поділяється на ...:

- 1) «обов'язкове і добровільне»;
- 2) «державне і приватне»;
- 3) «національне і закордонне»;
- 4) «повне і часткове».

Відповідно до статті 20 Основного закону Німеччина є ...:

- 1) «демократичною і соціальною державою»;
- 2) «тоталітарною державою загального добробуту»;
- 3) «соціалістичною державою»;
- 4) «ліберальною державою».

У Німеччині діє закон про соціальний захист окремих груп населення, який належить і до ...?

- 1) «художників»;
- 2) «водіїв-далекобійників»;
- 3) «юристів»;
- 4) «політиків».

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Актуальні питання соціології і соціальної роботи та професійної підготовки фахівців: Монографія / За загальною редакцією І.В.Козубовської, Ф.Ф.Шандора. Ужгород: ТОВ «РІК-У», 2016. 312 с.
2. Бартош О.П. Загальна характеристика підготовки соціальних працівників у Великій Британії // Актуальні питання соціології і соціальної роботи та професійної підготовки фахівців: Монографія / За загальною редакцією І.В.Козубовської, Ф.Ф.Шандора. Ужгород: ТОВ «РІК-У», 2016. 312 с. С.23-52
3. Бартош О.П. Підготовка соціальних працівників у навчальних закладах вищої освіти Великої Британії до роботи з дітьми, схильними до девіантної поведінки // Теорія та практика профілактичної роботи з дітьми, схильними до девіантної поведінки: український і міжнародний досвід: монографія / О. Янкович, О. Кікінежді, І. Козубовська,

- В. Поліщук, Г. Радчук та ін. Тернопіль: Осадца Ю.В., 2018. 300 с. С.263–284
4. Бартош О., Досін А., Козубовська І., Козубовський Р. Сучасна система профілактики девіантної поведінки неповнолітніх у Великій Британії: Монографія. Ужгород: УжНУ, 2007. 220 с.
 5. Енциклопедія для фахівців соціальної сфери. 2-ге видання / за заг. ред. проф. І. Д. Зверевої. Київ, Сімферополь : Універсум, 2013. 536 с.
 6. Козубовська І., Бартош О., Бабинець М., Досін А., Шпенник С. Превентивна діяльність соціальних служб Великої Британії з неповнолітніми, схильними до девіантної поведінки: Монографія. Ужгород: Шарк, 2010. 260 с.
 7. Козубовська І.В., Бартош О.П., Козубовський Р.В., Шпенник С.З. Зарубіжний досвід соціальної роботи з дітьми групи ризику і професійної підготовки фахівців: Монографія. Ужгород: Видавництво ПП «АУТДОР-ШАРК», 2016. 136 с.
 8. Кубіцький С.О. Історія соціальної роботи в зарубіжних країнах: навчальний посібник. К.: ДАКККіМ, 2009. 228 с.
 9. Кубіцький С.О. Технології соціально-педагогічної роботи в зарубіжних країнах: навчальний посібник. К.: Міленіум, 2015. 300 с.
 10. Поліщук В.А., Бартош–Пічкара О.П., Горішна Н.М., Лещук Г.В., Пришляк О.Ю. Соціальна робота: Підручник / За ред. Н.Г.Ничкало. Тернопіль: ВАТ «ТВПК «ЗБРУЧ», 2010. 330 с.
 11. Bartosh O. Expanding the categorical understanding of children at-risk in the Ukrainian and foreign scientific literature // Development trends in pedagogical and psychological sciences: the experience of countries of Eastern Europe and prospects of Ukraine: monograph / edited by authors. 1st ed. Riga, Latvia: Baltija Publishing, 2018. 618 p. PP.68–91. DOI: http://dx.doi.org/10.30525/978-9934-571-27-5_4
 12. Praca socjalna. Czesc pierwsza: Wydanie Podrecznikowe / [W.Poliszczuk, N.Horiszna, O.Bartosz-Piczkar, O.Pryszkiak]. Niepubliczna Placowka Kształcenia Ustawicznego Siemianowicki Osrodek Szkoleniowy: Siemianowice Slaskie, 2011. 273 s.
- Додаткова:**
13. Абашкіна Н. В. Принципи розвитку професійної освіти в Німеччині: монографія. К.: Вища школа, 1998. 207 с.
 14. Актуальні проблеми професійної підготовки фахівців соціальної роботи в Україні і за кордоном: Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції 5-6 травня 2003 року. Ужгород / за заг. ред. І.В.Козубовської, І.І.Миговича. Ужгород: Мистецька лінія, 2003. 361 с.
 15. Байбакова О.О. Історичні аспекти соціальної роботи і підготовки фахівців у США // Наукові записки Ніжинського державного університету ім. Миколи Гоголя. Серія: Психолого-педагогічні науки. 2016. № 1. С. 235-239.

16. Введення у соціальну роботу: навчальний посібник/ Кер.авт.кол. Семигіна Т.В. К.: Фенікс, 2001. 288 с.
17. Ковчина І.М. Сучасні технології соціальної роботи за рубежом: навчально-методичний посібник / за заг. ред. А.Й.Капської. К.: Логос, 2001. 96 с.
18. Ковчина І.М. Вивчення досвіду соціально-правового захисту дітей та молоді у США та Канаді. Науковий часопис НПУ імені М.П.Драгоманова. Серія 11. Соціологія. Соціальна робота. Соціальна педагогіка. Управління. С.63–73.
19. Кулікова А.Є. Особливості змісту й організації практичної підготовки соціальних працівників у вищих навчальних закладах Швеції / А.Є. Кулікова // Вісн. Черн. держ. пед. ун-ту імені Т.Г. Шевченка. Серія: Педагогічні науки. 2008. Вип. 50. № 50. С.111–114.
20. Лещук Г. В. Актуальні проблеми соціальної роботи у Франції. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Педагогіка. Соціальна робота. 2006. № 10. С. 59–61.
21. Лукашевич М. П., Мигович І. І. Теорія і методи соціальної роботи : навч. посіб. К. : МАУП, 2002. 136 с.
22. Палагнюк Ю. Особливості розвитку соціальних послуг у системі соціальної політики Німеччини. Теорія та практика державного управління і місцевого самоврядування. 2018. URL: https://www.researchgate.net/publication/338954805_Osoblivosti_rozvitku_socialnih_poslug_u_sistemi_socialnoi_politiki_Nimeccini
23. Пейн М. Сучасна теорія соціальної роботи. К., 2000. 456 с.
24. Поліщук В.А. Професійна підготовка фахівців для соціальної сфери: зарубіжний досвід: посібник. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2003. 184 с.
25. Попович Г.М. Соціальна робота в Україні і за кордоном: навчально-методичний посібник. Ужгород : Гражда, 2000. 134 с.
26. Романець О.В. Система соціального захисту: досвід Франції: Наукові записки. Серія “Економіка”. 2008. Випуск 10. С.408–416
27. Романовська О.О. Особливості дитячої опіки у Великобританії : монографія / за заг. ред. І. М. Ковчиної. К.: Логос, 2002. 153 с.
28. Технології соціально-педагогічної роботи: навчальний посібник / за заг. ред. проф. А.Й.Капської. К., 2000. 372 с.